

KOMISIJA EVROPSKIH ZAJEDNICA

Brisel, 6.11.2007.
COM(2007) 657

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o principima, prioritetima i uslovima sadržanim u Evropskom partnerstvu sa Bosnom i Hercegovinom i opoziv Odluke 2006/55/EZ

(prezentirano od strane Komisije)

MEMORANDUM SA OBJAŠNENJIMA

Evropsko vijeće u Solunu je 19. i 20. juna 2003. podržalo "Solunsku agendu za Zapadni Balkan", kojom su uvedena partnerstva kao način ostvarenja evropske perspektive za zemlje Zapadnog Balkana.

Na dan 30. januara 2006. Vijeće je usvojilo revidirano Evropsko partnerstvo za Bosnu i Hercegovinu, na osnovu prijedloga Komisije iznesenog 9. novembra 2005. Partnerstva sadrže kratkoročne i srednjoročne prioritete. Od zemalja se očekuje da ispune kratkoročne prioritete u jednoj do dvije godine.

Stoga Komisija smatra da je uputno da prezentira prijedlog ažuriranog partnerstva za Bosnu i Hercegovinu. Ovo obnovljeno partnerstvo se zasniva na odredbama Uredbe Vijeća (EZ) broj 533/2004 od 22. marta 2004. te uzima u obzir novi razvoj događaja kako je on opisan u Izvještaju o napretku za 2007. On navodi spisak kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta za pripreme zemlje za dalju integraciju u Evropsku uniju.

Kako bi odgovorili na Evropsko partnerstvo, nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini trebaju razraditi plan sa vremenskim rasporedom i specifičnim mjerama koje Bosna i Hercegovina namjerava preduzeti u tom cilju. Komisija će redovno pratiti napredak u provedbi tih prioriteta.

Prioriteti Evropskog partnerstva čine osnovu za programiranje finansijske pomoći Zajednice, koja će se i dalje pružati u okviru relevantnih finansijskih instrumenata, posebno Uredbe Vijeća (EZ) broj 1085/2006 od 17. jula 2006. kojom se uspostavlja Instrument za predpristupnu pomoć (IPA).

Predložena Odluka Vijeća nema finansijske implikacije. S obzirom na gore navedeno, Komisija poziva Vijeće da usvoji priloženi nacrt Odluke Vijeća.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o principima, prioritetima i uslovima sadržanim u Evropskom partnerstvu sa Bosnom i Hercegovinom i ukidanju Odluke 2006/55/EZ

VIJEĆE EVROPSKE UNIJE,

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice,

imajući u vidu Uredbu Vijeća (EZ) broj 533/2004 od 22. marta 2004. o uspostavi partnerstava u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja¹, kako je dopunjena, a posebno njen član 2.,

imajući u vidu prijedlog Komisije,

s obzirom na sljedeće:

- (1) Evropsko vijeće u Solunu od 19. i 20. juna 2003. podržalo je uvođenje evropskih partnerstava kao načina ostvarenja evropske perspektive za zemlje Zapadnog Balkana.
- (2) Uredbom (EZ) broj 533/2004 utvrđuje se da Vijeće treba odlučiti o principima, prioritetima i uslovima koji će biti sadržani u partnerstvima, kao i sve kasnije prilagodbe. Uredba ukazuje da će nastavak provedbe evropskih partnerstava biti osiguran putem mehanizama uspostavljenih u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, posebno godišnjih izvještaja o napretku.
- (3) Na dan 30. januara 2006. godine Vijeće je usvojilo drugo Evropsko partnerstvo sa Bosnom i Hercegovinom².
- (4) Dokument Komisije o strategiji proširenja i glavnim izazovima u 2006.–2007. ukazuje da će partnerstva biti ažurirana na kraju 2007. godine.
- (5) Na dan 12. juna 2006. Vijeće je usvojilo Uredbu (EZ) broj 1085/2006 kojom se uspostavlja Instrument za predpristupnu pomoć (IPA)³, kojim se obnavlja okvir za finansijsku pomoć predpristupnim zemljama.
- (6) Stoga je uputno usvojiti revidirano Evropsko partnerstvo kojim se ažurira postojeće

¹Sl. gl. L 86, 24.3.2004, str. 1.Uredba je posljednji put dopunjena Uredbom (EZ) broj 269/2006 (Sl.gl. J L 47, 17.2.2006, str. 7).

²Odluka Vijeća 2006/55/EZ od 30. januara 2006. o principima, prioritetima i uslovima sadržanim u Evropskom partnerstvu sa Bosnom i Hercegovinom i ukidanju Odluke 2004/515/EZ (Sl.gl. L 35, 7.2.2006, str. 32).

³Sl.gl. L 210, 31.7.2006, str. 82.

partnerstvo kako bi se, na osnovu nalaza Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2007. u pripremama za daljnju integraciju zemlje u Evropsku uniju, identificirali obnovljeni prioriteti za dalji rad.

- (7) Kako bi se zemlja pripremila za daljnju integraciju u Evropsku uniju, nadležne vlasti u Bosni i Hercegovini treba da razrade plan sa vremenskim rasporedom i specifičnim mjerama kako bi odgovorile na prioritete ovog Evropskog partnerstva.
- (8) Odluka 2006/55/EZ stoga treba biti ukinuta,

ODLUČILO JE:

Član 1.

Principi, prioriteti i uslovi Evropskog partnerstva sa Bosnom i Hercegovinom utvrđeni su u Aneksu.

Član 2.

Provedba Evropskog partnerstva će biti provjeravana kroz mehanizme utvrđene u procesu stabilizacije i pridruživanja, tj. godišnjim izvještajima o napretku koje prezentira Komisija.

Član 3.

Odluka 2006/55/EZ će biti ukinuta.

Član 4.

Ova Odluka će stupiti na snagu trećeg dana po njenom objavljivanju u Službenom glasniku Evropske unije.

U Briselu,

Za Vijeće

Predsjednik

ANEKS: EVROPSKO PARTNERSTVO ZA BOSNU I HERCEGOVINU U 2007.

1. UVOD

Evropsko vijeće podržava uvođenje evropskih partnerstava kao načina ostvarivanja evropske perspektive zemalja Zapadnog Balkana. Predloženo revidirano partnerstvo ažurira drugo partnerstvo, a na osnovu nalaza Izvještaja o napretku Bosne i Hercegovine za 2007. godinu Komisije. Ono identifikira nove i preostale prioritete djelovanja. Ti novi prioriteti su prilagođeni specifičnim potrebama i fazi pripremljenosti zemlje, te će biti dopunjeni ako bude potrebno. Od Bosne i Hercegovine se očekuje da razradi plan, uključujući i vremenski raspored i specifične mjere kako bi odgovorila na prioritete Evropskog partnerstva. Partnerstvo također pruža smjernice za finansijsku pomoć zemlji.

2. PRINCIPI

Proces stabilizacije i pridruživanja ostaje okvir evropskog puta zemalja Zapadnog Balkana sve do njihovog budućeg pridruživanja. Prioriteti identifikirani za Bosnu i Hercegovinu odnose se na njenu sposobnost da ispuni kriterije koje je definiralo Evropsko vijeće u Kopenhagenu 1993. godine, te uslove utvrđene u procesu stabilizacije i pridruživanja, posebno uslove koje je definiralo Vijeće u svojim zaključcima od 29. aprila 1997. godine i 21. i 22. juna 1999. godine, Završnoj Deklaraciji Samita u Zagrebu od 24. novembra 2000. godine, te Solunskoj agendi.

3. PRIORITETI

Prioriteti navedeni u Evropskom partnerstvu odabrani su na temelju činjenice da je realno očekivati da Bosna i Hercegovina može ispuniti te prioritete ili ih značajno unaprijediti u slijedećih nekoliko godina. Načinjena je razlika između kratkoročnih prioriteta, za koje se očekuje da budu ispunjeni u roku od jedne do dvije godine, i srednjoročnih prioriteta za koje se očekuje da budu ispunjeni u roku od tri do četiri godine. Prioriteti se tiču i zakonodavstva i njegove provedbe.

S obzirom na potrebu utvrđivanja prioriteta, jasno je da postoje drugi zadaci, koje Bosna i Hercegovina treba izvršiti, a koji mogu postati prioritet svakog budućeg partnerstva, također s obzirom na budući napredak koji postigne Bosna i Hercegovina.

Među kratkoročnim prioritetima, ključni prioriteti su identifikirani i grupirani zajedno na početku liste. Redoslijed ovih ključnih prioriteta nije napravljen prema njihovom značaju.

3.1. Kratkoročni prioriteti

Ključni prioriteti

- Usvojiti zakonodavstvo o reformi policije na državnom i entitetskom nivou u skladu sa tri principa EU, te početi sa provedbom reforme policije.
- U potpunosti surađivati sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) uključujući proaktivnu ulogu u hapšenju svih optuženika koji su na slobodi.

- Usvojiti potrebno zakonodavstvo o javnim emiterima, na nivou Federacije Bosne i Hercegovine. Provesti reformu javnog emitiranja.
- Provesti Strategiju reforme javne uprave iz 2006. godine i osigurati da ministarstva i institucije na državnom nivou budu adekvatno finansirane, operativne i propisno opremljene, posebno u pogledu prostorija i osoblja.
- Ojačati administrativne kapacitete u pripremi za provedbu obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i Prijelaznog sporazuma.
- Nastaviti činiti napore sa ciljem pomirenja između građana zemalja regiona, te jačati napore kako bi se pronašla konačna rješenja za neriješena bilateralna pitanja, posebno pitanja granica.
- Postići znatan napredak u stvaranju jedinstvenog ekonomskog prostora u Bosni i Hercegovini koji podržava slobodno kretanje roba, kapitala, usluga i osoba.
- Smanjiti strukturalne rigidnosti koje narušavaju funkcioniranje tržišta rada, posebno oporezivanje rada, nivoe socijalnih transfera i mehanizme formiranja plata, kako bi se povećala uključenost i stopa zaposlenosti.
- Preduzeti mjere radi postizanja funkcionalnih i održivih institucionalnih struktura, te bolje poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, uključujući postizanje sporazuma i usvajanje izmjena Ustava Bosne i Hercegovine, ukoliko je potrebno.

Politički kriteriji

Demokratija i vladavina prava

Ustav/Upravljanje

- Preduzeti dalje korake da se Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine osiguraju dovoljni tehnički resursi i osoblje.
- Osigurati strukturiranu i institucionaliziranu koordinaciju između države i entiteta uspostavom funkcionalnih mehanizama za koordinaciju između države i entiteta na političkom, zakonodavnom i tehničkom nivou.
- Osigurati propisno praćenje izvještaja koje objavi institucija Glavnog revizora Bosne i Hercegovine, te preduzeti mjere protiv osoba odgovornih za nepravilnosti.

Parlament/ Izbori

- Usvojiti izmjene i dopune izbornog zakonodavstva u vezi sa članovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine i delegatima Doma naroda, kako bi se osiguralo puno poštivanje Evropske konvencije o ljudskim pravima i postprijemnih obaveza prema Vijeću Evrope.

Javna uprava

- Uredu koordinatora za reformu javne uprave obezbijediti potrebne ljudske i materijalne resurse neophodne da nastavi sa radom.

- Dalje unaprijediti procedure zapošljavanja zasnovane na objektivnim i na kvalitetu zasnovanim kriterijima, uz osiguravanje transparentnosti i brzog postavljenja dovoljno kvalificiranih državnih službenika.
- Uskladiti zakone o državnoj službi kako bi se izgradila odgovorna i efikasna državna služba, zasnovana na profesionalnim kriterijima za napredovanje u službi.
- Dovršiti spajanje državnog i entitetskih ombudsmana i osigurati da Ured ombudsmana na državnom nivou ima potrebne resurse kako bi adekvatno funkcionirao.

Pravosudni sistem

- Pojačati nezavisnost i odgovornost pravosudnog sistema, te poboljšati njegovu učinkovitost, uključujući smanjenje zaostalih predmeta.
- Usvojiti i početi provedbu strategije razvoja pravosudnog sektora.
- Osigurati adekvatnu obuku sudstva, posebno u pogledu zakonodavstva o ljudskim pravima, te pitanjima vezanim za provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Politika borbe protiv korupcije

- Usvojiti i provesti detaljan Akcioni plan borbe protiv korupcije na osnovu državne Strategije borbe protiv korupcije.
- Provesti preporuke koje je dala Grupa država za borbu protiv korupcije (GRECO), te obaveze koje proizilaze iz međunarodnih konvencija o korupciji.
- Odlučno procesuirati slučajeve korupcije i usvojiti politiku nulte tolerancije prema korupciji.
- Osigurati odgovarajuću provedbu Zakona o sukobu interesa.

Ljudska prava i zaštita manjina

- Ukloniti odredbe o smrtnoj kazni iz Ustava Republike Srpske.
- Poboljšati provedbu međunarodnih konvencija koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, uključujući i zahtjeve u pogledu izvještavanja.
- Dogovoriti se o sveobuhvatnoj reformi kazneno-popravnih institucija i osigurati izgradnju zatvora na državnom nivou.
- Dalje poboljšati pravni okvir o manjinama kako bi se u potpunosti ispunili zahtjevi Okvirne konvencije o nacionalnim manjinama Vijeća Evrope, te osigurati njenu provedbu u cijeloj Bosni i Hercegovini.
- Osigurati odgovarajuće djelovanje Vijeća za nacionalne manjine Bosne i Hercegovine i odgovarajućih tijela na entitetskom nivou.
- Razraditi i provesti sve sektorske akcione planove u okviru državne Strategije za Rome kao dijela sveobuhvatne strategije smanjenja siromaštva i socijalne uključenosti.
- Nastaviti deinstitutionalizaciju, djelovanje na nivou zajednice i pružanje pomoći onima koji o njoj ovise, uključujući i područje mentalnog zdravlja.

Regionalna pitanja i međunarodne obaveze

- Doprinijeti jačanju regionalne saradnje, pomirenju i dobrosusjedskim odnosima, uključujući i promovisanje prelaska Pakta stabilnosti u okvir za saradnju koji je više odgovornost regiona, te učinkovite provedbe Sporazuma o slobodnoj trgovini u srednjoj Evropi (CEFTA).
- unaprijediti saradnju sa susjednim državama, posebno prekograničnu saradnju, borbu protiv organiziranog kriminala, nezakonite trgovine i krijumčarenja., pravosudnu saradnju i upravljanje granicama.
- Doprinijeti rješavanju preostalih graničnih pitanja sa susjednim državama.
- Osigurati da Fond za povratak izbjeglica bude adekvatno finansiran i u potpunosti operativan; doprinijeti potpunoj provedbi Sarajevske deklaracije; dovršiti proces povratka izbjeglica, te postići značajan napredak u njihovoj ekonomskoj i socijalnoj integraciji.

Ekonomski kriteriji

- Jačati makroekonomsku stabilnost osiguravanjem održive fiskalne pozicije i korištenjem razboritih instrumenata politike kako bi se sačuvala finansijska stabilnost u svjetlu brzog razvoja događaja u finansijskom posredovanju.
- Ubrzati proces privatizacije, sa ciljem prijenosa 5-10% kapitala u javnom vlasništvu na privatni sektor, pri čemu Federacija treba ići na gornji limit.
- Razviti mehanizme fiskalnog nadzora zasnovane na fiskalnim pravilima i institucionalnoj saradnji koja promovira fiskalnu disciplinu unutar entiteta i između entitetskih i državnih institucija; osigurati adekvatno okruženje za institucionalnu saradnju u okviru Nacionalnog fiskalnog vijeća koje funkcioniра na odgovarajući način.
- Finalizirati izmirenje domaćih potraživanja u skladu sa kapacitetom budžeta da vrši isplatu, te osigurati da javni dug ima održiv i opadajući trend.
- Poboљšati upravljanje preduzećima postizanjem značajnog napretka u restrukturiranju i likvidaciji preduzeća u javnom vlasništvu koja posluju sa gubitkom.
- Osigurati da trgovački sudovi funkcioniraju propisno te, pogotovo, ojačati kapacitet sudova kako bi efikasnije vodili postupke bankrota/likvidacije preduzeća.

Evropski standardi

Unutarnje tržište

Slobodno kretanje roba

- Poboљšati i provesti pravni okvir za standardizaciju, mjeriteljstvo, akreditaciju i certificiranje proizvoda, kako bi bili usklađeni sa standardima EU i najboljom praksom; dalje približiti tehničke propise *acquis*-u; ojačati kapacitet infrastrukture kvaliteta i institucija, te stvoriti pravni osnov za postupke ocjenjivanja usklađenosti.
- Osigurati kontinuiran napredak u usvajanju evropskih standarda (EN).
- Uspostaviti mehanizme internih konsultacija i obavještanja za nove tehničke propise prije usvajanja mjera koje utječu na trgovinu.

- Osigurati da Agencija za nadzor nad tržištem bude potpuno funkcionalna i nastaviti preduzimati korake na uspostavi struktura za nadzor nad tržištem koje odgovaraju zahtjevima *acquis*-a o slobodnom kretanju roba.
- Usvojiti državni Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima, te uspostaviti državnu Agenciju za medicinske proizvode.

Kretanje osoba, usluga i pravo nastana

- Uspostaviti nadzor nad bankama na državnom nivou (zajedno sa pomoćnim aktivnostima nadzora), te osigurati da ovaj nadzorni organ funkcioniра učinkovito, u skladu sa ključnim Bazelskim principima učinkovitog nadzora nad bankama.
- Usvojiti državno zakonodavstvo o obligacijama.
- Osigurati da Agencija za osiguranje Bosne i Hercegovine funkcioniра propisno, te garantira postojanje jedinstvenog unutarnjeg tržišta osiguranja.
- Stvoriti konzistentan zakonodavni i regulatorni okvir za tržišta kapitala, kako bi se osiguralo postojanje jedinstvenog ekonomskog prostora i stvorila adekvatna institucionalna struktura za koordinaciju politika i zakonodavstva iz oblasti tržišta kapitala.

Slobodno kretanje kapitala

- Postići daljnji napredak u eliminaciji ograničenja vanjskih transfera kapitala.

Carine i porezi

- Dalje približiti carinsko i poresko zakonodavstvo i postupke *acquis*-u i osigurati da tarifa Bosne i Hercegovine bude blagovremeno ažurirana na osnovu najnovije Kombinirane nomenklature.
- Osigurati da pravni okvir za slobodne zone bude kompatibilan sa standardima EU i garantira adekvatan nadzor nad slobodnim zonama.
- Osigurati propisnu provedbu pravila porijekla, uključujući i dijagonalnu kumulaciju.
- Provesti pravila utvrđivanja carinske vrijednosti u skladu sa međunarodnim standardima i praksama.
- Ukinuti poreze čiji je učinak jednak carinskoj dažbini (carinske dažbine za obradu carinskih deklaracija).
- Dalje poboljšati administrativni kapacitet za provedbu carinskog i poreznog zakonodavstva i boriti se protiv korupcije i prekograničnog kriminala i fiskalne utaje.
- Dogovoriti se o stalnom modelu raspodjele prihoda od indirektnih poreza između države, entiteta i Distrikta Brčko.
- Poštovati principe Kodeksa ponašanja za oporezivanje preduzeća, te osigurati da nove porezne mjere budu u skladu sa tim principima.

Konkurencija

- Poboľjšati postojeće antitrustovsko zakonodavstvo u skladu sa zahtjevima iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ojačati administrativni kapacitet Konkurencijskog vijeća.
- Ubrzati pripreme na području državne pomoći, naročito usvajanjem potrebnog zakonodavstva, uspostavom operativnog nezavisnog javnog organa za praćenje državne pomoći, te osiguravanjem transparentnosti cjelokupne pomoći koja se dodijeli u Bosni i Hercegovini.

Javne nabavke

- Osigurati da jedinstven sistem javnih nabavki ispravno funkcioniira i provesti zakonodavstvo i procedure o javnim nabavkama. Nastaviti razvijati administrativne kapacitete.

Zakon o intelektualnom vlasništvu

- Osigurati da Institut za intelektualno vlasništvo bude potpuno operativan, tako da može obavljati svoje zadatke učinkovito, te provesti postojeći pravni okvir.
- Pripremiti akcioni plan za izgradnju potrebnih kapaciteta za provedbu zakona o intelektualnom vlasništvu, sa posebnim naglaskom na potrebu pružanja specijalizirane obuke za tijela za provedbu zakona, sudije, tužioce, carinske službenike.
- Poboľjšati saradnju između tijela za provedbu zakona i između svih relevantnih aktera sa ciljem jačanja provedbe i početka razvoja kampanja podizanja javne svijesti.

Zapošljavanje i socijalne politike

- Dalje razvijati politike socijalne uključenosti i socijalne zaštite.
- Razviti mehanizam socijalnog dijaloga.
- Učiniti dalje napore da se poboľjša situacija osoba sa onesposobljenjima.
- Razviti adekvatne administrativne strukture i kapacitete na području zaštite potrošača i zdravlja.

Obrazovanje i istraživanje

- provesti državni Zakon o visokom obrazovanju čime se otvara prostor za provedbu glavnih komponenti Bolonjskog procesa i Lisabonske konvencije o priznavanju diploma.
- Razriješiti rascjepkanost obrazovnog sistema, te preklapanje funkcija između različitih nivoa organizacije. Jačati razvijanje politika i strateško planiranje, kako bi se poboľjšao kvalitet obrazovanja.
- Preduzeti mjere na sprečavanju razdvajanja djece u školama po etničkom osnovu.
- Ratificirati UNESCO-ovu Konvenciju o zaštiti i promociji raznolikosti kulturnog izražavanja.
- Početi sa kreiranjem integrirane politike istraživačkog rada.

Pitanja vezana za Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO)

- Nastaviti sa reformama potrebnim za usklađivanje sa pravilima i obavezama WTO-a, te nastaviti rad na prijemu u članstvo u WTO-u.

Sektorske politike

Industrija i mala i srednja preduzeća

- Stvoriti koherentan pravni i institucionalni okvir za mala i srednja preduzeća, kako bi se na odgovarajući način provela Povelja o malim i srednjim preduzećima.
- Usvojiti predloženu strategiju za cijelu zemlju o malim i srednjim preduzećima i obezbijediti minimum potrebnih uslova na državnom nivou, kako bi se osigurala koherentna i koordinirana politika malih i srednjih preduzeća u cijeloj zemlji, uključujući državnu Agenciju za mala i srednja preduzeća i forum za dijalog i konsultacije sa malim i srednjim preduzećima.
- Razviti sveobuhvatnu industrijsku politiku.

Poljoprivreda i ribarstvo

- Usvojiti Zakon o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH i osigurati adekvatan pravni okvir za usklađenu provedbu politika poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja. Razraditi sveobuhvatnu poljoprivrednu strategiju na državnom nivou.
- Ojačati administrativni kapacitet na državnom nivou u pogledu poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja, kako bi se učinkovito koordinirala provedba politika razvoja tržišta i ruralnog razvoja u cijeloj zemlji. Raditi na uspostavi Ministarstva poljoprivrede, prehrane i ruralnog razvoja na državnom nivou sa dovoljnim resursima za provođenje svojih zadataka.
- Osigurati usvajanje zakonodavstva koji su u skladu sa evropskim standardima na području sigurnosti hrane, veterinarskog i fitosanitarnog sektora, te početi sa njegovom provedbom.
- Ojačati laboratorijske i inspeksijske kapacitete na području sigurnosti hrane, veterinarskog fitosanitarnog sektora, uspostaviti referentne laboratorije i razviti procedure uzimanja uzoraka u skladu sa zahtjevima EU.
- Poboljšati sistem identifikacije goveda i registracije njihovog kretanja, te početi identifikaciju svinja, ovaca i koza, te registraciju njihovog kretanja.

Okoliš

- Usvojiti državni zakon o okolišu kako bi se stvorio okvir za harmoniziranu zaštitu okoliša u cijeloj zemlji.
- Nastaviti sa provedbom zakonodavstva o procjeni utjecaja na okoliš.
- Ratificirati i početi provedbu relevantnih međunarodnih konvencija, uključujući Konvenciju iz Aarhusa i Espoo konvenciju.
- Uspostaviti državnu agenciju za okoliš i osigurati njeno propisno funkcioniranje.
- Dalje jačati administrativni kapacitet institucija koje se bave okolišem, posebno na državnom nivou, te poboljšati komunikaciju i koordinaciju između tih institucija.

Energija

- Ispuniti obaveze koje proizlaze iz Ugovora o energetske zajednici od 1. jula 2007. godine u pogledu potpune provedbe *acquis*-a o unutarnjem tržištu gasa i električne energije, te prekogranične razmjene električne energije.
- Izraditi i usvojiti sveobuhvatnu energetske strategiju.

Transportna politika

- Nastaviti sa provedbom zahtjeva iz Memoranduma o razumijevanju o razvoju zajedničke regionalne transportne mreže jugoistočne Evrope, uključujući i Dodatak o koordinatama područja željezničkog transporta jugoistočne Evrope, te konsolidirati planiranje transportne infrastrukture na državnom i entitetskom nivou u svjetlu dosljednog utvrđivanja prioriteta transportnih projekata duž zajedničke regionalne transportne mreže jugoistočne Evrope.
- Približiti zakone *acquis*-u u oblasti cestovnog saobraćaja (tehnički i sigurnosni standardi, socijalna pravila i pristup tržištu).
- U potpunosti provesti državni Zakon o željeznicama. Pripremiti izjavu o željezničkoj mreži za otvoreni pristup korištenju infrastrukture.
- Provesti obaveze preuzete u okviru prve prijelazne faze Sporazuma o evropskom zajedničkom zračnom prostoru, uključujući provedbu relevantnog zakonodavstva o avijaciji.

Informacijsko društvo i mediji

- Usvojiti zakon o agenciji za informacijsko društvo i uspostaviti Agenciju.
- Provesti propise o telekomunikacionim/elektronskim komunikacijama sa ciljem potpune liberalizacije i konkurentnosti tržišta. Uvesti potrebne garancije u pogledu konkurentnosti na tržištu.
- Očuvati nezavisnost Regulatorne agencije za komunikacije. Ojačati njen administrativni kapacitet.

Finansijska kontrola

- Razraditi i usvojiti strategiju javne interne finansijske kontrole.
- Usvojiti i provesti zakonodavstvo o internoj kontroli i reviziji javnog sektora.

Statistika

- Provesti sporazum između entiteta u statističkom sistemu o poboljšanju rada Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, te poboljšati opseg i kvalitet statistike, posebno na državnom nivou.
- Poboljšati prikupljanje i obradu statističkih podataka o poljoprivredi u skladu sa standardima i metodologijom EU.
- Poboljšati kvalitet i opseg statističkih podataka konsolidiranih vladinih računa.
- Uspostaviti pravni okvir potreban za provođenje popisa stanovništva. Dogovoriti se o ciljnom datumu popisa stanovništva i početi pripreme za njegovu provedbu.

Pravda, sloboda i sigurnost

Viza, granična kontrola, azil i migracije

- Obezbjediti adekvatnu kadrovsku popunjenost Odjela za migracije u Ministarstvu sigurnosti, kao i adekvatne prostorije, opremu, osoblje i obuku za Odjel za poslove sa strancima.
- Usvojiti strategiju o migracijama na državnom nivou i novi zakon o kretanju i boravku stranaca.
- Provesti sporazum između Bosne i Hercegovine i EZ o readmisiji, te započeti pregovore o sporazumima o readmisiji sa zemljama porijekla migranata u tranzitu.
- Osigurati da prihvatni centri ispunjavaju međunarodne standarde, te preuzeti punu odgovornost za njihovo finansiranje i upravljanje.
- Usvojiti i provesti revidiranu državnu Strategiju o integriranom upravljanju granicama (IBM), na osnovu smjernica IBM-a za Zapadni Balkan, kao i odgovarajući državni akcioni plan.
- Dalje unaprijediti granične prijelaze.

Pranje novca

- Završiti kadrovsko popunjavanje Finansijsko obavještajne jedinice.
- Dalje unaprijediti zakonodavstvo protiv pranja novca, uključujući provedbu i stupanje na snagu.

Droge

- Razraditi politiku borbe protiv droga na državnom nivou, u skladu sa standardima EU.
- Osigurati potpuno funkcioniranje Ureda za narkotike na državnom nivou.

Policija

- Dalje jačati državnu Agenciju za istrage i zaštitu (SIPA), posebno završavanjem njenog kadrovskog popunjavanja.

Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma

- Pripremiti i provesti sve akcione planove koji proizlaze iz državne Strategije za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije.
- Ažurirati i provesti državni Akcioni plan za borbu protiv trgovine ljudima.
- Ratificirati Konvenciju Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima.
- Ojačati borbu protiv organiziranog kriminala i međunarodnu saradnju sa agencijama za provedbu zakona.
- Preduzeti dodatne mjere za zaštitu žrtava trgovine ljudima i osigurati adekvatnu provedbu zakonodavstva o zaštiti svjedoka.

- unaprijediti kapacitet SIPA-e u području borbe protiv terorizma i učvrstiti međunarodnu saradnju na ovom području, uključujući korištenje sredstava za adekvatnu provedbu međunarodnih konvencija.

Zaštita ličnih podataka

- Osnovati nezavisan nadzorni organ (agencija za zaštitu podataka) sa dostatnim ovlastima i dostatnim finansijskim i ljudskim resursima.

3.2. Srednjoročni prioriteti

Politički kriteriji

Demokratija i vladavina prava

Ustav/ Vladavina

- Nastaviti proces usaglašavanja i usvajanja promjena Ustava Bosne i Hercegovine koje će doprinijeti stvaranju funkcionalnijih i fiskalno održivijih institucionalnih struktura, poboljšanju poštivanja ljudskih i temeljnih prava, te pružiti podršku procesu evropskih integracija.
- Osigurati kontinuiran napredak uz preuzimanje potpune nacionalne odgovornosti za formuliranje politika i odlučivanje.

Javna uprava

- Provesti reformu javne uprave i osigurati njenu održivost. Povećati kapacitet za postepeno usklađivanje zakona i provedbu *acquis*-a.

Pravosudni sistem

- Provesti strategiju razvoja pravosudnog sektora, konsolidirati nezavisno, pouzdano i efikasno sudstvo koje garantira vladavinu prava i jednak pristup građana pravdi, te garantira da sudovi imaju tehničku opremu i finansijska sredstva potrebna da bi se pravda provodila efikasno i propisno.

Ljudska prava i zaštita manjina

- Osigurati da nacionalno zakonodavstvo bude potpuno usklađeno sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.
- Osigurati zaštitu manjina u skladu sa standardima EU i međunarodnim standardima; potpuno provesti državnu Strategiju za Rome i njene sektorske akcione planove; razraditi podatke koji mogu poslužiti kao razuman osnov za poticanje daljeg razvoja strategija socijalne uključenosti, akcionih planova i njihove evaluacije.

Regionalna pitanja i međunarodne obaveze

- Dalje promovirati regionalni dijalog, stabilnost, dobrosusjedske odnose i saradnju.
- Uskladiti sporazum zaključen sa SAD-om u pogledu uslova predaje osoba Međunarodnom krivičnom sudu sa vodećim principima EU koje je Evropsko vijeće usvojilo u septembru 2002. godine.

Ekonomski zahtjevi

- Poboľjšati kvalitet javnih finansija smanjenjem javne potrošnje u odnosu na BDP, restrukturiranjem potrošnje ka kategorijama koje jačaju rast, te jačanjem kapaciteta planiranja ekonomske politike.
- Dovořiti proces privatizacije i likvidirati preostala preduzeća u javnom vlasništvu koja posluju sa gubitkom, a koja ne mogu biti prodata.
- Poboľjšati učešće u formalnoj ekonomiji smanjenjem stopa socijalnih doprinosa i reformom penzionog sistema, te omogućiti mobilnost radne snage u cijeloj zemlji.
- Poboľjšati razdvajanje mrežnih industrija kako bi se tržišta električne energije, gasa i telekomunikacija otvorila za dodatne snabdjevače, s ciljem povećavanja konkurencije i efikasne raspodjele resursa.
- Nastaviti reforme u područjima registracije imovine, provedbe ugovora, procedura bankrota, registracije, oporezivanja i licenciranja biznisa, kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje i promoviralo poduzetništvo. Eliminirati dupliranje propisa koje su nametnuli različiti nivoi vlasti i međuentitetsko dvostruko oporezivanje preduzeća.

Evropski standardi

Unutarnje tržište

Slobodno kretanje roba

- Nastaviti sa uspostavom infrastrukture kvaliteta, približavanjem zakonodavstva *acquis*-u u području standarda, certifikacije, mjeriteljstva, akreditacije i ocjenjivanja usklađenosti, te prenošenjem direktiva novog i globalnog pristupa, kao i direktiva starog pristupa.
- Ostvariti dalji napredak u usvajanju evropskih standarda i ubrzati napore za prijem u punoravno članstvo Evropskog komiteta za standardizaciju, Evropskog komiteta za elektrotehničku standardizaciju i Evropskog instituta za telekomunikacijske standarde.
- Uspostaviti sistem nadzora nad tržištem koji je u skladu sa evropskim standardima.

Carine i porezi

- Osigurati kontinuirano približavanje zakonodavstva u oblasti carina i poreza *acquis*-u, te dalje povećati administrativne kapacitete kako bi se to zakonodavstvo provelo, te borilo protiv korupcije, prekograničnog kriminala i fiskalnih utaja.
- Povećati transparentnost i razmjenu informacija unutar regiona i sa EU, kako bi se olakšala provedba mjera kojima se sprječava izbjegavanje ili utaja poreza.

Konkurencija

- Provesti zakonodavstvo o državnoj pomoći, te osigurati da tijelo za praćenje državne pomoći učinkovito funkcionira.
- Sačiniti sveobuhvatni popis državne pomoći.

Javne nabavke

- Osigurati da pravni okvir za javne nabavke bude kompatibilan sa *acquis*-em i da procedure javnih nabavki budu propisno provedene.

Zapošljavanje i socijalne politike

- U području mentalnog zdravlja, razviti službe koje će raditi u lokalnim zajednicama kao alternativu institucionalizaciji, uzimajući u obzir raspodjelu dostatnih finansijskih sredstava za mentalnu zdravstvenu zaštitu.

Obrazovanje i istraživanje

- Preduzeti mjere kako bi se poboljšao obrazovni sistem, uključujući osnovno obrazovanje, te stvoriti moderan sistem stručnog obrazovanja i obuke.
- Promovirati regionalnu saradnju na području visokog obrazovanja.

Statistika

- Razraditi pouzdanu ekonomsku statistiku, te izgraditi institucionalni kapacitet za proizvodnju i objavljivanje osnovnih statističkih podataka usklađenih sa evropskim standardima, pogotovo u područjima nacionalnih računa, poljoprivredne, makroekonomske i poslovne statistike, te socijalne statistike, uključujući statistiku o obrazovanju, radu i zdravstvu.
- Izvršiti popis stanovništva.

Sektorske politike

Industrija i mala i srednja preduzeća

- Osigurati provedbu Povelje o malim i srednjim preduzećima.
- Osigurati provedbu industrijske politike.

Poljoprivreda i ribarstvo

- Provesti sveobuhvatnu državnu poljoprivrednu strategiju u cijeloj zemlji.
- Dalje jačati kapacitete na državnom nivou za koordinaciju i harmonizaciju poljoprivredne politike, te politike proizvodnje hrane i ruralnog razvoja, te jačati provedbene mehanizme i dalje približavati zakonodavstvo *acquis*-u.
- Nastaviti sa usvajanjem usklađenog zakonodavstva u području sigurnosti hrane, veterinarskom i fitosanitarnom sektoru, te razviti učinkovit sistem kontrola.
- Procijeniti usklađenost poljoprivredno-prehrambenih pogona sa zahtjevima EU, te pripremiti i početi program unapređenja tih pogona.

Okoliš

- Nastaviti raditi na postepenom prenošenju *acquis*-a, sa posebnim naglaskom na upravljanje otpadom, kvalitet voda, kvalitet zraka, zaštiti prirode i integriranom sprečavanju i kontroli zagađenja.

- Provesti strateške planove, uključujući strategije investiranja, te povećati investiranje u infrastrukturu za zaštitu okoliša, sa posebnim naglaskom na prikupljanje i obradu otpadnih voda, opskrbu pitkom vodom, te upravljanje čvrstim otpadom.
- Osigurati da zahtjevi u pogledu zaštite okoliša budu uključeni u definiranje i provedbu drugih sektorskih politika.

Transportna politika

- Stvoriti uslove za konkurenciju na željeznicama, uključujući željezničke regulatorne i sigurnosne institucije.
- Osigurati dalje približavanje zakonodavstva *acquis*-u iz oblasti transporta, posebno u pogledu tehničkih i sigurnosnih standarda (uključujući provedbu digitalne tahografije), socijalnih standarda i liberalizacije tržišta.
- Provesti obaveze preuzete u okviru druge prijelazne faze Sporazuma o evropskom zajedničkom zračnom prostoru.

Energija

- Ubrzati reformu energetske komunalne službe, posebno sektora električne energije i gasa, provesti entitetske akcijske planove za restrukturiranje sektora električne energije, izraditi i provesti prateće planove u pogledu reforme sektora uglja, ustanoviti operatore sistema prijenosa i sistema distribucije u sektoru gasa, te razviti unutarnje tržište gasa.
- Osigurati konsolidiran sistem regulacije električne energije i gasa, koji će biti u mogućnosti da uključi druge energetske sektore, u skladu sa Ugovorom o energetske zajednici, te paralelno s tim, osigurati rješavanje pitanja vezana za socijalno ugrožene potrošače.

Informacijsko društvo i mediji

- U potpunosti provesti zakonodavstvo o javnom emitiranju, te dovršiti strukturalne reforme sektora javnog emitiranja.
- Uskladiti zakonodavstvo sa regulatornim okvirom EU za elektronske komunikacijske mreže i službe, te osigurati primjenu i provedbu.
- Uskladiti zakonodavstvo sa Evropskom konvencijom o prekograničnoj televiziji, kao i sa Direktivom o televiziji bez granica.

Finansijska kontrola

- Primjeniti smjernice i akcijski plan politike javne interne finansijske kontrole.
- Ojačati operativni i funkcionalni kapacitet i finansijsku nezavisnost institucija glavnog revizora.
- Izraditi postupke i administrativni kapacitet kako bi se osigurala učinkovita zaštita finansijskih interesa EU.

Pravda, sloboda i sigurnost

Vize, granična kontrola, azil i migracije

- Provesti politike na području viza, azila i migracija u skladu sa standardima EU.
- Dalje poboljšati upravljanje granicama, sa posebnim naglaskom na graničnu infrastrukturu i nadzor zelene granice.

Pranje novca

- Osigurati napredak u vođenju evidencije o pranju novca.

Droge

- Osigurati da tijela za provedbu zakona budu propisno opremljena za borbu protiv trgovine drogom. Postići zadovoljavajuću međuinstitucionalnu i međunarodnu saradnju koja će dovesti do znatno boljih rezultata u ovom području.

Policija

- Potpuno provesti reformu policije.

Borba protiv organiziranog kriminala i terorizma

- Postići značajne rezultate u borbi protiv organiziranog kriminala, svih tipova nezakonite trgovine i terorizma, te osigurati propisno krivično gonjenje.

Zaštita ličnih podataka

- Provesti državni Zakon o zaštiti ličnih podataka u skladu sa *acquis*-em, te osigurati njegovo efikasno praćenje i provedbu.

4. PROGRAMIRANJE

Pomoć Zajednice u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja za zemlje Zapadnog Balkana osiguraće se u okviru postojećih finansijskih instrumenata, posebno u okviru Uredbe Vijeća (EZ) broj 1085/2006 (IPA), a za programe usvojene prije 2007. godine, u okviru Uredbe Vijeća broj 2666/2000, od 5. decembra 2000. godine (Uredba o CARDS-u)⁴. Ovi finansijski ugovori služe kao pravni osnov za provedbu konkretnih programa. Prema tome, ova odluka neće imati finansijskih implikacija. Bosna i Hercegovina može imati pristup finansiranju iz programa za više zemalja kao i horizontalnih programa.

5. USLOVLJENOST

Pomoć Zajednice u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja za zemlje Zapadnog Balkana je uslovljena daljnjim napretkom u ispunjavanju kopenhaskih kriterija, kao i napretkom u ispunjavanju specifičnih prioriteta iz ovog Evropskog partnerstva. Neuspjeh u poštivanju ovih uslova može dovesti do toga da Vijeće preduzme odgovarajuće mjere na osnovu člana 21. Uredbe Vijeća (EZ) broj 1085/2006, ili, u slučaju programa prije 2007. godine, na osnovu člana 5. Uredbe 2666/2000. Pomoć Zajednice je također podložna uslovima koje je Vijeće

⁴ Sl.gl. L 306, 7.12.2000. godine, str.1 Uredba kako je zadnji put izmjenjena i dopunjena Uredbom (EZ) broj 2112/2005 (Sl.gl. L 344, 27.12.2005.godine, str.23)

definiralo u svojim zaključcima od 29. aprila 1997. godine, posebno u vezi sa nastojanjima primalaca pomoći u provođenju demokratskih, ekonomskih i institucionalnih reformi. Posebni uslovi su također uključeni u individualne godišnje programe. Odluke o finansiranju će pratiti sporazum o finansiranju potpisan sa Bosnom i Hercegovinom.

6. PRAĆENJE

Provedba Evropskog partnerstva će biti provjeravana putem mehanizama uspostavljenih u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, posebno u godišnjim izvještajima koje prezentira Komisija.